

XÂY DỰNG CÁC HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC SÁNG TẠO CHO TRẺ MẪU GIÁO 3-6 TUỔI TẠI CÁC TRƯỜNG MẦM NON TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Đặng Thị Diệu Linh
Hệ thống trường Alfred Nobel - Huỳnh Thúc Kháng - Hà Nội

Tóm tắt: Bài báo tập trung nghiên cứu việc xây dựng các hoạt động nhằm phát triển năng lực sáng tạo cho trẻ mẫu giáo 3-6 tuổi tại các trường mầm non ở Hà Nội. Nghiên cứu khẳng định sáng tạo đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành tư duy độc lập, linh hoạt và nuôi dưỡng cảm xúc, sự tự tin cũng như khả năng hợp tác của trẻ. Các biện pháp được đề xuất bao gồm: tạo bầu không khí học tập cởi mở, cung cấp vốn biểu tượng phong phú về thế giới xung quanh, tổ chức môi trường lớp học giàu yếu tố thẩm mỹ và rèn luyện kỹ năng tạo hình cho trẻ. Kết quả cho thấy, việc kết hợp đồng bộ các giải pháp sẽ góp phần phát huy tối đa tiềm năng sáng tạo, giúp trẻ phát triển toàn diện và sẵn sàng cho bậc học tiếp theo.

Từ khóa: năng lực sáng tạo, trẻ mẫu giáo, hoạt động giáo dục, môi trường lớp học, Hà Nội

DEVELOPING ACTIVITIES TO FOSTER CREATIVITY AMONG PRESCHOOL CHILDREN AGED 3-6 AT KINDERGARTENS IN HANOI

Dang Thi Dieu Linh
Alfred Nobel School – Huynh Thuc Khang – Hanoi

Abstract: This paper focuses on designing activities to foster creativity among preschool children aged 3-6 at kindergartens in Hanoi. The study emphasizes that creativity plays a crucial role in shaping independent and flexible thinking while nurturing children's emotions, self-confidence, and collaborative skills. The proposed measures include creating an open and supportive learning environment, enriching children's symbolic knowledge of the surrounding world, organizing aesthetically rich classroom settings, and training children's artistic expression skills. Findings indicate that the integrated implementation of these solutions can maximize creative potential, support holistic development, and better prepare children for the next educational stage.

Keywords: creativity, preschool children, educational activities, classroom environment, Hanoi

Nhận bài: 25/07/2025

Phản biện: 15/08/2025

Duyệt đăng: 20/08/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay, việc phát triển năng lực sáng tạo cho trẻ mẫu giáo 3-6 tuổi giữ vai trò quan trọng, đặt nền móng cho sự hình thành tư duy độc lập, linh hoạt và khả năng giải quyết vấn đề ở trẻ. Sáng tạo không chỉ giúp trẻ phát triển trí tuệ mà còn nuôi dưỡng cảm xúc, sự tự tin và tinh thần hợp tác. Vì vậy, xây dựng các hoạt động giáo dục nhằm khơi dậy và phát huy năng lực sáng tạo là yêu cầu cấp thiết đối với các trường mầm non, đặc biệt trên địa bàn thành phố Hà Nội – nơi có điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên và sự quan tâm của xã hội dành cho giáo dục mầm non.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm năng lực sáng tạo của trẻ mẫu giáo

Năng lực sáng tạo của trẻ mẫu giáo là khả năng trẻ sử dụng trí tưởng tượng, tư duy linh hoạt, cùng với vốn hiểu biết và kinh nghiệm cá nhân để hình thành những ý tưởng, sản phẩm hoặc cách giải quyết vấn đề mới, độc đáo. Đây là quá trình trẻ quan sát, khám phá, liên tưởng và biểu đạt thế giới xung quanh thông qua các hoạt động như vui chơi,

tạo hình, âm nhạc và giao tiếp. Năng lực sáng tạo không chỉ thể hiện khả năng tư duy mà còn góp phần nuôi dưỡng cảm xúc, phát triển ngôn ngữ, hình thành sự tự tin và nền tảng cho sự phát triển toàn diện trong giai đoạn đầu đời.

2.2. Tạo bầu không khí thoải mái, thân thiện, cởi mở và chia sẻ khi tham gia vào hoạt động tạo hình

Thay đổi đa dạng các hình thức bắt đầu tiết học, giáo viên có thể sử dụng trò chơi dân gian, một số bài thơ, câu đố, bài hát liên quan đến đối tượng sắp miêu tả để lôi cuốn trẻ tham gia. Giáo viên trò chuyện dẫn dắt kết hợp đặt một số câu hỏi hướng trẻ tìm hiểu về đối tượng miêu tả. Câu hỏi phải mang tính chất gợi, khuyến khích trẻ suy nghĩ, cùng thảo luận để tìm ra ý tưởng cho việc thể hiện đối tượng miêu tả hoặc cách thức thực hiện mới lạ.

Khi giao nhiệm vụ cho trẻ, giáo viên không nên đưa ra những yêu cầu quá cao mà nên lựa chọn những yêu cầu phù hợp với khả năng của trẻ. Như vậy, trẻ sẽ không có cảm giác nặng nề, sẽ hứng thú và thoải mái bộc lộ cảm xúc, trí tưởng tượng để thực hiện nhiệm vụ một cách sáng tạo. Trong

quá trình trẻ thực hiện, giáo viên gợi ý và khuyến khích trẻ suy nghĩ, tưởng tượng và thể hiện sản phẩm tạo hình theo ý tưởng của trẻ. Đồng thời, khi động viên trẻ kịp thời, giáo viên nắm bắt được những ý tưởng cũng như cách giải quyết vấn đề của từng trẻ, từ đó có cách thức tác động phù hợp giúp trẻ phát huy khả năng sáng tạo của mình.

Khi kết thúc giờ học: Giáo viên tổ chức cho trẻ trình bày sản phẩm và chia sẻ ý tưởng cùng cô và các bạn. Giáo viên tạo cơ hội cho trẻ thoải mái trình bày ý tưởng tạo hình của mình với cả lớp, như vậy, trẻ sẽ có cảm giác tự tin và mạnh dạn vì sản phẩm của mình được công nhận. Giáo viên tập cho trẻ thói quen tự đánh giá sản phẩm của mình và các bạn, qua đó, trẻ sẽ biết mình có những thiếu sót gì và học hỏi những kinh nghiệm từ các bạn, làm tăng vốn biểu tượng, vốn kinh nghiệm của trẻ. Trong quá trình thẩm định tác phẩm tạo hình của trẻ thơ, người giáo viên cần khéo léo khơi dậy nguồn cảm hứng và sự hào hứng. Việc này không chỉ đáp ứng nhu cầu được ghi nhận, tán dương mà còn tạo ấn tượng tích cực, thúc đẩy sự tham gia tích cực của trẻ trong các hoạt động nghệ thuật sau này. Đối với những tác phẩm chưa đạt đến độ hoàn mỹ, người hướng dẫn cần tinh tế lựa chọn, tôn vinh những nỗ lực, những điểm sáng mà trẻ đã cố gắng thể hiện, dù còn hạn chế về kỹ năng.

Khi đánh giá, giáo viên cần đặt mình vào vị trí của trẻ, thấu hiểu ý đồ, cảm nhận tác phẩm qua lăng kính của chính tác giả nhí. Việc phát hiện, trân trọng những nét độc đáo, sự sáng tạo trong việc phối màu, đường nét, hình khối là điều cần thiết để khích lệ, nuôi dưỡng trí tưởng tượng phong phú của trẻ. Thay vì tập trung vào việc đánh giá khắt khe chất lượng sản phẩm, người giáo viên nên khuyến khích trẻ chia sẻ ý tưởng, cảm xúc được thể hiện qua tác phẩm. Thông qua các câu hỏi gợi mở, khéo léo dẫn dắt trẻ tiếp tục phát triển ý tưởng đó trong các hoạt động chơi hoặc học tập khác.

2.3. Tăng cường cung cấp vốn biểu tượng về thế giới xung quanh

Biểu tượng về thế giới xung quanh đóng vai trò rất quan trọng trong quá trình sáng tạo của trẻ. Trẻ sẽ không bao giờ sáng tạo ra cái gì mà trẻ chưa biết, chưa hiểu hoặc chưa nhìn thấy. Mọi sản phẩm sáng tạo của trẻ đều được xây dựng dựa trên vốn biểu tượng, vốn kinh nghiệm mà trẻ thu nhận từ quá trình nhận thức, tri giác và trí nhớ. Trên cơ sở đó, trẻ tích cực tư duy, tưởng tượng sáng tạo để xây dựng những hình ảnh mới. So với người lớn, tri thức và vốn kinh nghiệm của trẻ về thế giới còn rất nhiều hạn chế. Vì vậy, để phát huy khả năng

sáng tạo của trẻ, giáo viên cần cung cấp kiến thức và làm phong phú vốn biểu tượng của trẻ về thế giới xung quanh. Có rất nhiều cách để thực hiện như:

Tổ chức cho trẻ tri giác học cụ trực quan đa dạng về chủng loại và hình thức nhằm làm phong phú vốn biểu tượng về đối tượng sắp vẽ. Học cụ trực quan đa dạng sẽ làm vốn biểu tượng về đối tượng sắp vẽ phong phú sinh động, kích thích cảm xúc, tình cảm giúp trẻ ghi nhớ, hình thành biểu tượng nhanh chóng và động viên sức mạnh của trí tưởng tượng sáng tạo để hình thành hình tượng mang tính nghệ thuật. Các hình ảnh sáng tạo, đầy tính nghệ thuật sẽ nảy nở khi có sự cảm nhận về đẹp đa dạng, phong phú của đối tượng miêu tả.

Giáo viên có thể sử dụng các học cụ trực quan như vật thực, hình minh họa (tranh phiên bản các tác phẩm nghệ thuật hội họa, đồ họa, tranh minh họa của các loại sách kể chuyện thiếu nhi, ảnh chụp các sản phẩm nghệ thuật, phong cảnh thiên nhiên,...), các tác phẩm điêu khắc nhỏ, các đoạn video có liên quan, các mô hình. Trong quá trình tri giác, giáo viên tạo điều kiện cho trẻ quan sát toàn diện, khi khảo sát vật, trẻ không chỉ được nhìn mà còn cho trẻ huy động các giác quan khác. Giáo viên cần đặt câu hỏi, sử dụng ngôn ngữ biểu cảm trong quá trình cho trẻ tri giác đối tượng. Giáo viên kết hợp các câu hỏi về chủ đề. Về các sự vật được thể hiện trên tranh, các phương tiện truyền cảm (đường nét, hình dạng, bố cục, màu sắc), hướng trẻ phân tích, so sánh, tổng hợp và tìm ra những phương thức thể hiện trong những tình huống khác nhau.

Tổ chức cho trẻ tri giác các tác phẩm nghệ thuật, xem triển lãm tranh. Làm quen với tác phẩm hội họa, tranh ảnh nghệ thuật là việc làm cần thiết để hình thành ở trẻ khả năng cảm nhận cái đẹp, giáo dục trẻ tình yêu đối với cái đẹp, đồng thời hình thành và bồi dưỡng cho trẻ khả năng tạo ra cái đẹp, giúp trẻ mở rộng hiểu biết về thế giới xung quanh. Làm quen với các tác phẩm nghệ thuật trẻ có dịp làm giàu các kinh nghiệm sống, kinh nghiệm ứng xử trong xã hội. Giáo viên tổ chức cho trẻ tiếp xúc và làm quen với các tác phẩm nghệ thuật qua các hoạt động như: sử dụng như giáo cụ trực quan dùng để minh họa trong các giờ học, sử dụng trong việc trang trí môi trường lớp học, tổ chức các hoạt động mang tính chất nghệ thuật như tham quan, thăm viếng các di tích lịch sử, các công trình văn hóa, bảo tàng, triển lãm hoặc cho trẻ giao lưu trực tiếp với các họa sĩ, các nghệ nhân làm nghề truyền thống và cho trẻ quan sát quá trình tạo hình của họ. Khi cho trẻ tiếp xúc với các tác phẩm nghệ thuật cần lưu ý tới sức tiếp thu của trẻ. Tác phẩm được chọn phải phản ánh

hiện thực một cách chân thật, thể hiện cái cơ bản, bản chất, gọi lên ở trẻ những hiểu biết, biểu tượng đúng đắn về cuộc sống xung quanh. Trong quá trình quan sát, giáo viên cần bồi dưỡng cho trẻ kỹ năng trí giác có tổ chức, tri giác toàn diện có sự tham gia tích cực của các giác quan, nghĩa là làm sao để trẻ được nghe, nhìn, sờ mó, vận động, nói,... Việc kết hợp tri giác trực quan hành động với hoạt động lời nói (trả lời, trò chuyện, miêu tả bằng lời,...) rất cần thiết, bởi lẽ đây chính là điều kiện rất thuận lợi cho sự phát triển tư duy sáng tạo.

Để phát triển khả năng cảm thụ thẩm mỹ, giáo viên cần hướng sự chú ý của trẻ không chỉ tới nội dung mà còn quan tâm đến hình thức thể hiện hình tượng, thủ pháp miêu tả. Cố gắng tập cho trẻ đánh giá, nhận xét về cái đẹp của tác phẩm bằng chính hiểu biết và khả năng biểu cảm của trẻ. Để hoạt động quan sát có hiệu quả, giáo viên có thể cho trẻ tập kể về tranh hoặc tác phẩm nghệ thuật trẻ cảm nhận, kết hợp với việc đặt ra các câu hỏi có thứ tự nhằm hệ thống quá trình tri giác của trẻ, giúp trẻ nắm bắt và hiểu về đối tượng một cách trọn vẹn.

Tăng cường cho trẻ tiếp xúc, quan sát các sự vật của thế giới xung quanh. Ngoài các giờ học trên lớp, giáo viên tổ chức cho trẻ tham gia các hoạt động ngoài trời, tham quan vườn trường hoặc những địa điểm trường như công viên, siêu thị,... Tạo cơ hội cho trẻ tiếp xúc với thế giới xung quanh, làm giàu vốn biểu tượng, vốn kinh nghiệm của trẻ. Mặt khác, thay đổi môi trường hoạt động sẽ làm cho trẻ cảm thấy hứng thú và tích cực tham gia hoạt động. Việc cho trẻ tiếp xúc, quan sát các sự vật của thế giới xung quanh rất có nghĩa đối với quá trình phát triển nhận thức của trẻ. Vì thông tin được trẻ tiếp nhận không chỉ là một chiều do giáo viên cung cấp mà trẻ được tự mình quan sát, được trải nghiệm bằng các giác quan và cảm nhận những vẻ đẹp của sự vật hiện tượng một cách trọn vẹn, đây là một chất liệu rất phong phú cho quá trình liên tưởng, tưởng tượng bay bổng của trẻ, giúp trẻ phát huy khả năng sáng tạo một cách tốt nhất.

Ngoài ra, nếu có điều kiện, giáo viên có thể tổ chức cho trẻ tham quan công viên, nhà sách, siêu thị, khu vui chơi... Tạo cơ hội cho trẻ khám phá các hoạt động của thế giới xung quanh, tăng cường vốn sống, vốn kinh nghiệm xã hội cho trẻ. Đây cũng là một yếu tố quan trọng giúp cho quá trình sáng tạo của trẻ có thêm nhiều ấn tượng mới lạ về cuộc sống. Trẻ biết được nhiều môi trường hoạt động khác ngoài môi trường lớp học và gia đình, biết được nhiều ngành nghề, nhiều hoạt động khác nhau của mọi người xung quanh, tiếp xúc với nhiều người trẻ nhận ra mỗi người có một

tính cách cũng như ngoại hình khác nhau, sự vật xung quanh muôn màu muôn vẻ. Từ đó, trí tưởng tượng của trẻ sẽ trở nên phong phú hơn, trẻ ngày càng tạo ra nhiều sản phẩm sáng tạo theo kinh nghiệm và vốn biểu tượng của trẻ.

Để hoạt động tham quan, quan sát đạt hiệu quả, giáo viên có thể tổ chức cho trẻ kể lại những điều trẻ mà trẻ thấy, trẻ được trải nghiệm ở nơi tham quan, thể hiện bằng hình lại những điều trẻ cảm thấy ấn tượng, hoặc giáo viên có thể cho trẻ thu thập các nguyên vật liệu mở vô tình bắt gặp trong chuyến đi, cho trẻ tiến hành tạo hình với các nguyên vật liệu đó, như vậy trẻ sẽ cảm thấy rất thích thú vì mình được tự tay tìm kiếm nguyên vật liệu và sáng tạo với những nguyên vật liệu đó. Việc làm này, không chỉ giúp trẻ tái hiện lại những điều mà mình đã trải qua, giúp trẻ phát triển các quá trình tâm lý, ghi nhớ có chủ định, khả năng liên tưởng, tưởng tượng mà còn là một công cụ giúp giáo viên xác định được mức độ nhận thức của trẻ sau chuyến đi.

2.4. Tổ chức môi trường lớp học nhằm cung cấp hiểu biết về cái đẹp, tạo cho trẻ có cảm xúc về cái đẹp

Để kiến tạo môi trường thẩm mỹ, khơi gợi xúc cảm tích cực nơi trẻ thơ, cần lưu ý toàn diện. Từ vật dụng, đồ chơi được sắp đặt tinh tế, sinh động đến ứng xử, tác phong của người lớn: trang phục, lời ăn tiếng nói, cử chỉ, giao tiếp giữa người lớn với nhau và với trẻ. Mọi hoạt động đều được tổ chức hài hòa, thẩm mỹ, nuôi dưỡng tâm hồn trẻ, hướng đến cái đẹp và khát vọng sáng tạo.

Điều đầu tiên, giáo viên cần chú ý đến là các mảng màu chính trong lớp, cũng như là cách thiết kế các góc. Lớp học nên được trang trí bằng những tông màu nhẹ nhàng, tạo cảm giác dễ chịu, các góc được thiết kế với những hình ảnh ngộ nghĩnh, dễ thương, gần gũi với trẻ. Trên các mảng tường trống, có thể treo một vài tranh ảnh nghệ thuật, tạo điều kiện cho trẻ tiếp xúc và cảm nhận cái đẹp mọi lúc, mọi nơi.

Đặc biệt, tại góc tạo hình, các đồ dùng đồ chơi và nguyên vật liệu cần được bố trí và sắp đặt không chỉ gọn gàng, đẹp mắt mà còn phải có tính khơi gợi trẻ tham gia hoạt động. Giáo viên cần trang bị đầy đủ các đồ dùng, dụng cụ tạo hình cho trẻ hoạt động. Bên cạnh đó, giáo viên thường xuyên bổ sung đa dạng các nguyên vật liệu tạo hình cho trẻ. Để trẻ hứng thú hơn khi tham gia tạo hình, giáo viên có thể hướng dẫn trẻ tự tay sưu tầm những nguyên vật liệu khác nhau mà trẻ thích như vỏ hộp, que kem, các loại vỏ cây, hoa lá, hạt,... mà trẻ nhặt được trong sân trường, hoặc sử dụng trong cuộc sống.

Để làm được điều đó, giáo viên cần phải sắp xếp các đồ dùng, dụng cụ và nguyên vật liệu tạo hình một cách hợp lý, thuận tiện và bắt mắt trẻ. Các dụng cụ tạo hình như bút chì, màu sáp, kéo, hồ dán, đất nặn, ... cần phải đặt ở những nơi thuận tiện để trẻ có thể lấy và cất một cách dễ dàng. Các nguyên vật liệu được trưng bày đẹp mắt, gọn gàng, được sắp xếp theo từng loại để trẻ dễ tìm. Đa số các trường mầm non hiện nay, các nguyên vật liệu thường được giáo viên bảo quản hoặc cất giữ trong các loại hộp hoặc khay nhựa. Nếu không sử dụng thì đóng kín và bảo quản vào một góc, trẻ không nhìn thấy được vật liệu bên trong, rất ít có cơ hội tiếp xúc với chúng, dần dần trẻ cảm thấy nhàm chán. Chính vì vậy, để khuyến khích trẻ hoạt động tích cực với các nguyên vật liệu, tự do thể hiện những ý tưởng sáng tạo của mình. Giáo viên nên trang trí các dụng cụ đựng nguyên vật liệu với nhiều màu sắc, kiểu dáng ngộ nghĩnh, nên sử dụng những loại hộp trong suốt để trẻ nhìn thấy các vật liệu bên trong, tạo cho trẻ cảm giác tò mò, muốn khám phá. Khi có nguyên vật liệu mới, giáo viên nên trưng bày ra để khuyến khích đưa ra những ý tưởng tạo hình mới, tạo cho trẻ thói quen linh hoạt, chủ động trước những tình huống tạo hình, hoặc bắt gặp những nguyên vật liệu mới.

Ngoài ra, để môi trường lớp học thêm sinh động, giáo viên có thể sử dụng chính những sản phẩm của trẻ để trang trí lớp học. Trẻ sẽ cảm thấy rất thích thú, vì sản phẩm của mình được công nhận, sẽ tích cực tham gia vào các hoạt động tiếp theo. Trẻ có cơ hội được nhìn ngắm tác phẩm của mình và các bạn, khi đó, giáo viên có thể đặt câu hỏi, khơi gợi trẻ nhận ra được những khác biệt trong tác phẩm của mình và bạn, những cái đẹp cần học hỏi, hạn chế cần khắc phục, từ đó động viên trẻ tích cực trong các hoạt động tiếp theo.

2.5. Rèn luyện kỹ năng tạo hình và khả năng thể hiện các phương tiện truyền cảm trong hoạt động tạo hình

Để rèn luyện kỹ năng miêu tả hình thái vật thể,

người dạy cần hướng dẫn trẻ so sánh các bộ phận với hình học cơ bản, nhận diện điểm tương đồng và khác biệt. Nhờ đó, trẻ lĩnh hội sự đa dạng hình thái, định hướng không gian hiệu quả, xác định vị trí các chi tiết trong cấu trúc vật thể ở nhiều góc nhìn. Tập cho trẻ dùng khả năng khái quát hóa để phân loại các nhóm đối tượng miêu tả gần gũi với nhau về hình dạng và phương thức thể hiện hình dạng của chúng. Tập cho trẻ khám phá và tìm hiểu nhiều màu sắc khác nhau trong cuộc sống hàng ngày.

Nuôi dưỡng tiềm năng sáng tạo nơi trẻ thơ đòi hỏi sự chỉ dẫn tận tâm của người giáo viên. Việc triển khai các hoạt động nghệ thuật cần xuất phát từ thể giới quan riêng biệt của từng em nhỏ. Trẻ em nên được khuyến khích lựa chọn đề tài dựa trên hiểu biết, trải nghiệm sống và cảm xúc cá nhân. Giáo viên cần đặc biệt chú trọng rèn luyện khả năng nhận thức và tư duy không gian, giúp trẻ thấu hiểu mối liên hệ giữa không gian ba chiều và không gian hai chiều, từ đó tạo nên chiều sâu và bố cục tranh đa tầng.

Song song đó, việc rèn luyện kỹ thuật vẽ là điều không thể thiếu. Giáo viên cần hướng dẫn trẻ kỹ năng vận dụng đường nét mềm mại, uyển chuyển, đồng thời điều chỉnh nhịp điệu, độ mạnh nhẹ của nét vẽ, tốc độ thao tác để tạo nên bức tranh sinh động, giàu màu sắc. Mục tiêu là giúp trẻ thể hiện sự phong phú của thế giới xung quanh, từ ánh sáng, màu sắc đến hình ảnh, một cách tự nhiên và sống động.

III. KẾT LUẬN

Phát triển năng lực sáng tạo cho trẻ mẫu giáo cần được thực hiện thông qua môi trường học tập thân thiện, giàu tính trải nghiệm và thẩm mỹ. Việc tạo bầu không khí cởi mở, cung cấp vốn biểu tượng phong phú, rèn luyện kỹ năng tạo hình và bố trí lớp học giàu yếu tố nghệ thuật sẽ giúp trẻ phát triển toàn diện, tự tin và sẵn sàng bước vào bậc học cao hơn. Đây là nhiệm vụ quan trọng góp phần nâng cao chất lượng giáo dục mầm non và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Chương trình Giáo dục Mầm non*. NXB Giáo dục Việt Nam.
 Nguyễn Ánh Tuyết (2016). *Giáo dục mầm non và sự phát triển toàn diện của trẻ em*. NXB Đại học Sư phạm.
 Nguyễn Thị Hòa (2020). *Phát triển năng lực sáng tạo cho trẻ mẫu giáo thông qua hoạt động nghệ thuật*. Tạp chí Giáo dục, số 470.
 Lê Thị Thu Hà (2019). *Tổ chức môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm*. NXB Giáo dục Việt Nam.
 Craft, A. (2003). *Creativity in Education*. Continuum, London.